

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ І СПОРТУ УКРАЇНИ**

**ТРЕНЕРСЬКИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ХОРЕОГРАФІЇ І ТАНЦЮВАЛЬНИХ ВИДІВ СПОРТУ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Науково-методичною радою
(протокол № 1 від 30.08.2023 р.)

Голова Науково-методичної ради

 Ю. В. Литвиненко

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ТЕОРІЯ ТА МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ НАРОДНО-СЦЕНІЧНОГО
ТАНЦЮ**

рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

спеціальність: 024 Хореографія

спеціалізація/освітньо-професійна програма: Хореографія

код дисципліни в освітньо-професійній програмі: ОК.ЦС 20

мова навчання: українська

Київ – 2023

Розробники:

Козинко Лілія Леонідівна, кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри хореографії та танцювальних видів спорту, lkozynko@uni-sport.edu.ua

РЕКОМЕНДОВАНО:

Кафедрою хореографії і танцювальних видів спорту
(засідання кафедри, протокол №17 від 22.08.2023 р.)

Завідувач кафедри _____ канд. фіз. вих. і спорту, Соронович І. М.

ПОГОДЖЕНО:

Начальник навчально-методичного відділу

О. М. Д'яченко

Начальник відділу забезпечення якості вищої освіти

О. І. Рудешко

Анотація навчальної дисципліни. Дисципліна спрямована на формування визначених освітньо-професійною програмою загальних та фахових компетентностей, зокрема здатності аналізу історичних фактів становлення і розвитку народно-сценічного танцю; застосування термінології народно-сценічного танцю у професійній діяльності; до виконавської та педагогічної діяльності у сфері народно-сценічного танцю; до вірного виконання техніки, стилю та манери народно-сценічного танцю; складання навчальних комбінацій, етюдів та танцювальних композицій характерного танцю; творчої реалізації педагогічних умінь та навичок у сфері народно-сценічного танцю. Обсяг дисципліни – 14 кредитів ЄКТС. Основні теми: термінологія та основні принципи послідовності вправ біля станка в народно-сценічному танці; методика вивчення вправ біля станка першого року навчання; особливості роботи на середині залу; особливості розвитку суглобів та різних груп м'язів при роботі біля станка; методика виконання вправ на середині залу; методика вивчення вправ біля станка другого року навчання; методика вивчення вправ біля станка третього року навчання тощо. Підсумкова оцінка формується з урахуванням результатів поточного контролю та заліку/екзамену.

Abstract of the discipline. The discipline is aimed at forming the general and professional competences defined by the educational and professional program, in particular the ability to analyze the historical facts of formation and development of folk-dance; use of terminology of folk-dance in professional activity; performing and pedagogical activities in the field of folk-dance; to the correct performance of technique, style and manner of folk-dance; composing training combinations, sketches and dance compositions of typical dance; creative realization of pedagogical skills in the field of folk-dance. The volume of the discipline is 14 ECTS credits. Main topics: terminology and basic principles of the sequence of exercises at the machine in folk-stage dance; methods of studying exercises at the machine in the first year of study; features of work in the middle of the hall; features of the development of joints and various muscle groups when working at the machine; methods of performing exercises in the middle of the hall; methods of studying exercises at the machine in the second year of study; methods of studying exercises at the machine in the third year of study, etc. The final grade is formed based on the results of the current control and test/exam.

Мета навчальної дисципліни – формування визначених освітньо-професійною програмою загальних та фахових компетентностей, зокрема здатності аналізу історичних фактів становлення і розвитку народно-сценічного танцю; застосування термінології народно-сценічного танцю у професійній діяльності; виконавської та педагогічної діяльності у сфері народно-сценічного танцю; до вірного виконання техніки, стилю та манери народно-сценічного танцю; складання навчальних комбінацій, етюдів та танцювальних композицій характерного танцю; творчої реалізації педагогічних умінь та навичок у сфері народно-сценічного танцю.

Перелік компетентностей, які формуються під час вивчення навчальної дисципліни «Теорія та методика викладання народно-сценічного танцю» відповідно до освітньо-професійної програми «Хореографія» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 024 Хореографія

Шифр	Компетентності
Інтегральні компетентності	
ІК1	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в хореографії, в мистецький освіті, виконавській діяльності, що передбачає застосування певних теорій та методів і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.
Загальні компетентності	
ЗК01	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
ЗК02	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
ЗК03	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
ЗК04	Здатність спілкуватися іноземною мовою.
ЗК05	Навички здійснення безпечної діяльності.
Фахові компетентності спеціальності	
ФК1	Усвідомлення ролі культури і мистецтва в розвитку суспільних взаємовідносин.
ФК2	Здатність аналізувати основні етапи, виявляти закономірності історичного розвитку мистецтв, стилеві особливості, види і жанри, основні принципи координації історико-стильових періодів світової художньої культури.
ФК3	Здатність застосовувати теорію та сучасні практики хореографічного мистецтва, усвідомлення його як специфічного творчого відображення дійсності, проектування художньої реальності в хореографічних образах
ФК4	Здатність оперувати професійною термінологією в сфері фахової хореографічної діяльності (виконавської, викладацької, балетмейстерської та організаційної).
ФК5	Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків для забезпечення освітнього

	процесу в початкових мистецьких та позашкільних навчальних закладах.
ФК6	Здатність використовувати і розробляти сучасні інноваційні та освітні технології в галузі культури і мистецтва.
ФК7	Здатність використовувати інтелектуальний потенціал, професійні знання, креативний підхід до розв'язання завдань та вирішення проблем в сфері професійної діяльності.
ФК8	Здатність сприймати новітні концепції, усвідомлювати багатоманітність сучасних танцювальних практик, необхідність їх осмислення та інтегрування в актуальний контекст з врахуванням вітчизняної та світової культурної спадщини.
ФК9	Здатність збирати, обробляти, аналізувати, синтезувати та інтерпретувати художню інформацію з метою створення хореографічної композиції.
ФК10	Здатність застосовувати традиційні і альтернативні інноваційні технології (відео-, TV-, цифрове, медіа-мистецтва і т. ін.) в процесі створення мистецького проекту, його реалізації і презентації.
ФК11	Здатність здійснювати репетиційну діяльність, ставити та вирішувати професійні завдання, творчо співпрацювати з учасниками творчого процесу.
ФК12	Здатність використовувати принципи, методи, форми, засоби, сучасні методики в організації та реалізації освітнього процесу, аналізувати його перебіг та результати в початкових мистецьких та позашкільних навчальних закладах.
ФК13	Здатність використовувати традиційні та інноваційні методики для діагностування творчих, рухових (професійних) здібностей, їх розвитку відповідно до вікових, психолого-фізіологічних особливостей суб'єктів освітнього процесу.
ФК14	Здатність забезпечувати високий рівень володіння танцювальними техніками, виконавськими прийомами, застосовувати їх як виражальний засіб.
ФК15	Здатність застосовувати набуті виконавські навички в концертно-сценічній діяльності, підпорядковуючи їх завданням хореографічного проекту.
ФК16	Здатність дотримуватись толерантності у міжособистісних стосунках, етичних і добroчинних взаємовідносин в сфері виробничої діяльності.
ФК17	Здатність враховувати економічні, організаційні та правові аспекти професійної діяльності.
ФК18	Здатність застосовувати знання з теорії, методики та сучасні практики хореографічного мистецтва для викладацької та

	балетмейстерської діяльності (збирати, обробляти, аналізувати, синтезувати та інтерпретувати художню інформацію з метою створення композиції для різних видів спорту з елементами хореографії) в закладах фізичного виховання і спорту.
ФК19	Здатність усвідомлювати роль музики в хореографічному мистецтві, володіти музичнотеоретичними поняттями, аналізувати основні етапи, виявляти закономірності історичного розвитку музичного мистецтва, його стильові особливості, жанри та форми музичних творів і застосовувати ці знання у виконавській, педагогічній та балетмейстерській діяльності в різних напрямках хореографії.

Обсяг навчальної дисципліни – 14 кредитів ЕКТС, які розподіляються у годинах:

Форми навчання	Види навчальних занять				Самостійна робота	Разом
	лекції	лабораторні	практичні	семінарські		
Денна	14	0	182	0	224	420
1 курс	4	0	52	0	64	120
2 курс	4	0	52	0	64	120
3 курс	4	0	52	0	64	120
4 курс	2	0	26	0	32	60
Заочна	6	0	50	0	364	420
1 курс	1	0	7	0	52	60
2 курс	2	0	14	0	104	120
3 курс	2	0	14	0	104	120
4 курс	1	0	7	0	52	60
5 курс	0	0	8	0	52	60

Статус навчальної дисципліни: обов'язкова.

Передумови для вивчення навчальної дисципліни: успішне опанування такими навчальними дисциплінами:

на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти: «Теорія та методика викладання класичного танцю»; «Теорія та методика викладання українського народно-сценічного танцю»; «Теорія та методика викладання сучасного танцю»; «Історія і теорія музики»; «Історія хореографічного мистецтва»; «Педагогіка»; «Загальна психологія»; «Анатомія людини»; «Фізіологія» тощо.

Програма навчальної дисципліни.

Тематичний план навчальної дисципліни

Номер і назва теми	Кількість годин									
	денна форма навчання				заочна форма навчання					
	усього	у тому числі			усього					
		л.	прак.	с. р.		л.	прак.	с. р.		
1 курс – денна форма										
1 курс, II семестр та 2 курс, III семестр – заочна форма										
Тема 1. Мета та завдання дисципліни «Теорія та методика викладання народно-сценічного танцю»	5	1	2	2	4	1	1	2		
Тема 2. Термінологія та основні принципи послідовності вправ біля станка в народно-сценічному танці.	7	1	2	4	9		1	8		
Тема 3. Методика вивчення вправ біля станка першого року навчання.	7	1	2	4	9		1	8		
Тема 4. Послідовність та зміст виконання вправ біля станка.	6		2	4	9		1	8		
Тема 5. Засвоєння вправ біля станка першого року навчання.	24		12	12	14		2	14		
Тема 6. Особливості роботи на середині залу.	12		6	6	9		1	8		
Тема 7. Особливості розвитку суглобів та різних груп м'язів при роботі біля станка.	6		2	4	9		1	8		
Тема 8. Врахування перевантаження суглобів та різних груп м'язів при максимальному задіянні опорно-рухового апарату.	6		2	4	10	1	1	8		
Тема 9. Виконання ускладнених вправ біля станка першого року навчання	20		10	10	18		2	16		

Тема 10. Методика проведення заняття на середині зали першого року навчання.	7	1	2	4	9		1	8
Тема 11. Методика виконання вправ на середині залу на матеріалі українських, латвійських, естонських та литовських танців (за вибором викладача).	20		10	10	18		2	16
Всього за 1 курс	120	4	52	64	120	2	14	104

2 курс – денна форма

2 курс, IV семестр та 3 курс, V семестр – заочна форма

Тема 12. Етапи еволюції характерного танцю на балетній сцені.	7	1	2	4	6	1	1	4
Тема 13. Основоположники методики викладання народно-сценічного танцю. Створення перших програм з характерного та народно-сценічного танцю.	5	1	2	2	6	1	1	4
Тема 14. Значення педагогічного досвіду майстрів народно-сценічного танцю.	4		2	2	7		1	6
Тема 15. Методика вивчення вправ біля станка другого року навчання.	7	1	2	4	12		2	10
Тема 16. Засвоєння вправ біля станка другого року навчання.	24		12	12	18		2	16
Тема 17. Основні рухи на середині зали другого року навчання на матеріалі польського та угорського академічного танцю.	16		6	10	17		1	16
Тема 18. Вправи біля станка другого року навчання в ускладнених комбінаціях.	24		12	12	18		2	16
Тема 19. Методика проведення заняття на середині зали другого року навчання.	9	1	2	6	18		2	16

Тема 20. Методика виконання вправ на середині залу на матеріалі польських та угорських академічного і народного, єврейських, Латинської Америки, грецького танців (за вибором викладача).	24		12	12	18		2	16
Всього за 2 курс	120	4	52	64	120	2	14	104

3 курс – денна форма

3 курс, VI семестр та 4 курс, VII семестр – заочна форма

Тема 21. Основні тенденції розвитку народно-сценічного танцю на сучасному етапі.	7	1	2	4	6	1	1	4
Тема 22. Значення надбань національних культур для розвитку народно-сценічного танцю на сучасному етапі.	6		2	4	7		1	6
Тема 23. Методика вивчення вправ біля станка третього року навчання.	7	1	2	4	7		1	6
Тема 24. Засвоєння вправ біля станка третього року навчання.	24		12	12	18		2	16
Тема 25. Основні рухи молдавських, італійських та польських танців на середині залу.	14		6	8	16		2	14
Тема 26. Музичне оформлення уроку народно-сценічного танцю	11	1	4	6	14	1	1	12
Тема 27. Вправи біля станка третього року навчання в ускладнених комбінаціях.	22		10	12	18		2	16
Тема 28. Методика проведення заняття на середині зали третього року навчання.	7	1	2	4	16		2	14
Тема 29. Методика виконання вправ на середині залу на матеріалі циганських, іспанських, чеських, скандинаво-	22		12	10	18		2	16

німецьких (німецьких, австрійських, ірландських та ін.) танців (за вибором викладача).								
Всього за 3 курс	120	4	52	64	120	2	14	104
4 курс, VII семестр – денна форма								
5 курс, IX семестр – заочна форма								
Тема 30. Методика та основні принципи побудови навчальних комбінацій біля станка залежно від року навчання.	7	1	2	4	7		1	6
Тема 31. Створення студентами навчальних комбінацій біля станка залежно від року навчання.	23		11	12	23		3	20
Тема 32. Методика та основні принципи побудови парного етюду на середині зали залежно від року навчання.	7	1	2	4	7		1	6
Тема 33. Створення студентами парного етюду на середині зали залежно від року навчання.	23		11	12	23		3	20
Всього за 4 курс	60	2	26	32	60		8	52
Всього годин:	420	14	182	224	420	6	50	364

Зміст навчальної дисципліни за темами

1 курс – денна форма
1 курс, II семестр та 2 курс, III семестр – заочна форма

Тема 1. Мета та завдання дисципліни «Теорія та методика викладання народно-сценічного танцю».

Ознайомлення студентів з програмою курсу «Теорія та методика викладання народно-сценічного танцю» та критеріями оцінювання студентів. Місце дисципліни серед інших спеціальних курсів та її роль у гармонійному розвитку танцівника, балетмейстера та викладача хореографії.

Тема 2. Термінологія та основні принципи послідовності вправ біля станка в народно-сценічному танці.

Ознайомлення студентів з термінологією народно-сценічного танцю: українською та французькою. Основні педагогічні принципи, що використовується на уроці народно-сценічного танцю: наочності, науковості, всебічності, поступовості, доступності, міцності, свідомості та активності,

повторюваності та системності, циклічності, колективності в сполученні з індивідуалізацією, єдності теорії та практики, контрастності чергування рухів.

Тема 3. Методика вивчення вправ біля станка першого року навчання.

Відбір танцювального матеріалу з врахуванням вікових, фізіологічних особливостей студентів. Розвиток зв'язково-м'язового апарату студентів та загалом хореографічних здібностей: координації рухів, емоційності і пластичності в танці, чистоти виконання технічних прийомів, акторської майстерності, вміння перевтілюватися, музикальності, ритмічності тощо.

Вивчення позицій рук та ніг, правил переведення з позиції в позицію. Основні рухи біля станка, що вивчаються на першому році навчання.

Тема 4. Послідовність та зміст виконання вправ біля станка.

Специфіка вивчення рухів біля станка. Послідовність вивчення танцювальних рухів біля станка та варіативність в послідовності виконання. Порядок виконання вправ біля станка, можливі відхилення та їх причини. Особливості варіювання рухів за ступенем складності та характером виконання.

Тема 5. Засвоєння вправ біля станка першого року навчання.

Підготовка до початку руху (*préparation*). Півприсідання (*demi-plié*) та глибокі присідання (*grand plié*): плавні та різкі. Ковзання стопою по підлозі (*battements tendus*). Маленькі кидки (*battements tendus jetés*) з одинарним ударом. Коло ногою по підлозі (*rond de jambe par terres*). Повороти стопи одинарні (*pas tortillé*). Напівприсідання на опорній нозі з поступовим поворотом коліна працюючої ноги із закритого положення у відкрите на 45° (*battement fondu*). Ковзання по нозі (*passé*). Вистукування іспанські (*zapateado*). Піднімання ноги на 90° (*relevé lent*). Розгортання працюючої ноги (*battement développé*) з одинарним ударом. Підготовка до чечітки (*flic-flac*) – мазки «від себе» і «до себе» півпальцями вільної стопи по підлозі. Маленькі кидки від щиколотки з витягнутою стопою «віяло». Великі кидки (*grand battement jeté*). Розтяжка. Нахили та перегинання корпусу. Підготовка до технічних вправ.

Тема 6. Особливості роботи на середині залу.

Особливості складання комбінацій на середині залу, логічність побудови. Співрозмірність тривалості комбінацій. Методика вивчення рухів та складання комбінацій у відповідності до програми навчання. Музична розкладка рухів. Особливості побудови заняття на середині залу та відбору танцювального матеріалу.

Тема 7. Особливості розвитку суглобів та різних груп м'язів при роботі біля станка.

Направленість вправ біля станка на відпрацювання техніки та сили ніг. Групи рухів спрямовані на розвиток різних груп м'язів та зв'язок.

Тема 8. Врахування перевантаження суглобів та різних груп м'язів при максимальному задіянні опорно-рухового апарату.

Особливості побудови уроку народно-сценічного танцю з врахуванням специфіки роботи опорно-рухового апарату. Попередження травматизму. Перша допомога при травмуванні.

Тема 9. Виконання ускладнених вправ біля станка першого року навчання.

Виконання комбінацій рухів біля станка в ускладненому вигляді з прискоренням темпу виконання. Півприсідання (*demi-plié*) та глибокі присідання (*grand plié*): плавні та різкі. Ковзання стопою по підлозі (*battements tendus*) та підготовка до каблучної вправи. Маленькі кидки (*battements tendus jetés*) з подвійним ударом. Коло ногою по підлозі (*rond de jambe par terres*) та маленьке коло ногою по підлозі (*rond de pied*). Повороти стопи одинарні та подвійні (*pas tortillé*). Напівприсідання на опорній нозі з поступовим поворотом коліна працюючої ноги із закритого положення у відкрите на 45° (*battement fondu*) та підготовка до *battement fondu* на 90°. Ковзання по нозі (*passé*). Вистукування іспанські (*zapateado*). Розгортання працюючої ноги (*battement développé*) з одинарним ударом. Підготовка до чечітки (*flic-flac*) – мазки «від себе» і «до себе» півпальцями вільної стопи по підлозі. Маленькі кидки від щиколотки з витягнутою стопою «віяло». Великі кидки (*grand battement jeté*) з подвійним ударом опорної ноги. Розтяжка. Нахили та перегинання корпусу. Підготовка до технічних вправ.

Тема 10. Методика проведення заняття на середині зали першого року навчання.

Методичні засади проведення занять на середині зали першого року навчання. Застосування вправ на середині залу з метою поглибленого ознайомлення студентів з особливостями стилю та характером танців різних народів світу, розвитку координації рухів всього тіла, техніки ніг, гнучкості корпусу, пластичності рук тощо.

Тема 11. Методика виконання вправ на середині залу на матеріалі українських, латвійських, естонських та литовських танців (за вибором викладача).

Засвоєння та відпрацювання простих положень та рухів з наступним ускладненням.

Вивчення окремих елементів і невеликих танцювальних композицій на матеріалі українського, латвійського, естонського та литовського танців (за вибором викладача).

2 курс – денна форма 2 курс, IV семестр та 3 курс, V семестр – заочна форма

Тема 12. Етапи еволюції характерного танцю на балетній сцені.

Аналіз історичних розбіжностей термінологічного визначення характерного та народно-сценічного танцю. Розгляд визначень за різними авторами.

Історія становлення та розвитку народного та народно-сценічного танцю як складової національної культури та виду мистецтва. Розрізнення

хореографічної лексики народного танцю. Зв'язок народного танцю з музикою та іншими видами народного мистецтва. Особливості становлення характерного танцю на балетній сцені.

Тема 13. Основоположники методики викладання народно-сценічного танцю. Створення перших програм з характерного та народно-сценічного танцю.

Видатні виконавці характерних танців XIX сторіччя. Причини виникнення дисципліни «Народно-сценічний танець». Формування навчальної дисципліни та її включення до навчальної програми хореографічних училищ. Створення та публікація перших програм та підручників для хореографічних училищ. Ознайомлення з іншими дослідженнями науковців стосовно методики викладання народно-сценічного танцю.

Тема 14. Значення педагогічного досвіду майстрів народно-сценічного танцю.

Особливості методики викладання народно-сценічного танцю різними викладачами та їхнє значення в подальшому становленні дисципліни. Поповнення арсеналу рухів характерного танцю технічними елементами класичного танцю.

Тема 15. Методика вивчення вправ біля станка другого року навчання.

Методика вивчення вправ біля станка другого року навчання. Ускладнення рухів біля станка додаванням роботи опорної ноги, корпусу та рухів рук.

Тема 16. Засвоєння вправ біля станка другого року навчання.

Півприсідання (demi-plié) та глибокі присідання (grand plié) по I, II, IV та V відкритих та прямих позиціях. Ковзання стопою по підлозі (battements tendus) з ударом каблуком опорної ноги. Каблучні вправи. Маленькі кидки (battements tendus jetés): з ударом каблуком опорної ноги; з одним або декількома короткими ударами по підлозі носком чи ребром каблука (pas riqué). Коло ногою по підлозі (rond de jambe par terres) з поворотом опорної ноги. Напівприсідання на опорній нозі з наступним підніманням на півпальці в координації з рухом руки з поворотом коліна працюючої ноги із закритого положення у відкрите на 45° та 90° (battement fondu). Ковзання по нозі (passé) на 90°. Повороти стопи подвійні (pas tortillé). Виступування іспанські zapateado в координації з рукою. «Чечітка» (flic-flac) – подвійні мазки півпальцями з підскоком. Розгортання працюючої ноги (battement développé) плавні та різкі з подвійним ударом. Великі кидки (grand battement jeté) з одинарним ударом працюючої ноги та підйомом на півпальці. Розтяжка назад по I прямій позиції, перегинання корпусу, підготовка до складних технічних рухів. Револьтат (revoltate).

Тема 17. Основні рухи на середині зали другого року навчання на матеріалі польського та угорського академічного танцю.

Вивчення основних елементів та побудованих на них комбінацій польського та угорського академічного танцю.

Тема 18. Вправи біля станка другого року навчання в ускладнених комбінаціях.

Півприсідання (demi-plié) та глибокі присідання (grand plié) по I, II, IV та V відкритих та прямих позиціях. Ковзання стопою по підлозі (battements tendus) з ударом каблуком опорної ноги. Каблучні вправи. Маленькі кидки (battements tendus jetés): з ударом каблуком опорної ноги з акцентом від себе та до себе; з одним або декількома короткими ударами по підлозі носком чи ребром каблука (pas piqué). Коло ногою по підлозі (rond de jambe par terres) з поворотом опорної ноги. Повороти стопи подвійні (pas tortillé) з підйомом на півпальці. Напівприсідання на опорній нозі з наступним підніманням на півпальці в координації з рухом руки з поворотом коліна працюючої ноги із закритого положення у відкрите на 45° та 90° (battement fondu). Ковзання по нозі (passé) на 90° . Вистукування іспанські zapateado в координації з рукою. «Чечітка» (flic-flac) – подвійні мазки півпальцями з підскоком. Розгортання працюючої ноги (battement développé) плавні та різкі з поворотом на опорній нозі. Великі кидки (grand battement jeté) з одинарним ударом працюючої ноги та підйомом на півпальці. «Штопор». Револьтат (revoltate).

Тема 19. Методика проведення заняття на середині зали другого року навчання.

Методичні засади проведення занять на середині зали другого року навчання. Застосування вправ на середині залу з метою поглибленаого ознайомлення студентів з особливостями стилю та характером танців різних народів світу, розвитку координації рухів всього тіла, техніки ніг, гнучкості корпусу, пластичності рук тощо.

Тема 20. Методика виконання вправ на середині залу на матеріалі польських та угорських академічного і народного, єврейських, Латинської Америки, грецького танців (за вибором викладача).

Вивчення складніших елементів рухів польського та угорського народного та академічного танцю. Вивчення окремих елементів і танцювальних композицій на матеріалі польського та угорського академічного і народного, єврейського, Латинської Америки, грецького танців (за вибором викладача).

3 курс – денна форма
3 курс, VI семестр та 4 курс, VII семестр – заочна форма

Тема 21. Основні тенденції розвитку народно-сценічного танцю на сучасному етапі.

Особливості розвитку характерного танцю на сучасній балетній сцені. Специфіка розвитку народно-сценічного танцю у ансамблях народного танцю. Основні завдання ансамблів народного танцю на сучасному етапі.

Тема 22. Значення надбань національних культур для розвитку народно-сценічного танцю на сучасному етапі.

Національні особливості танців кожного народу. Видозмінювання танців з покоління в покоління. Народний танець як основа професійного хореографічного мистецтва

Тема 23. Методика вивчення вправ біля станка третього року навчання.

Методика вивчення вправ біля станка третього року навчання. Ускладнення рухів біля станка додаванням стрибка опорної ноги, роботи корпуса та рухів рук.

Тема 24. Засвоєння вправ біля станка третього року навчання.

Півприсідання (demi-plié) та глибокі присідання (grand plié) по I прямій позиції на півпальцях з поворотом колін. Ковзання стопою по підлозі (battements tendus) у сторону, з виведенням на півпальці та поворотом ноги в закрите положення. Низькі, середні та високі каблучні вправи. Маленькі кидки (battements tendus jetés): маленькі наскрізні кидку по I відкритій позиції (balancoir) із зустрічним проковзуванням на опорній нозі в demi-plié; зустрічні кидки на 45° - «ножиці». «Вісімка» - кругові ковзання по підлозі (rond de jambe par terres). Напівприсідання на опорній нозі з наступним підніманням на півпальці в координації з рухом руки з поворотом коліна працюючої ноги із закритого положення у відкрите на 90° (battement fondu). Ковзання по нозі (passé) на 90° з проковзуванням. Вистукування іспанські zapateado в координації з рукою. «Чечітка» (flic-flac) – подвійні мазки півпальцями з підскоком та акцентом до себе. Розгортання працюючої ноги (battement développé) плавні та різкі з одночасним та наступним подвійним ударом опорної ноги на demi-plié. Великі кидки (grand battement jeté): на півпальцях з падінням на працюючу ногу в V відкриту позицію з двома ударами стопою опорної ноги (півпальцями та стопою опорної ноги); півколом на всій стопі в координації з рухом рук та корпусу, з падінням на працюючу ногу в V відкриту позицію і двома ударами стопою опорної ноги (півпальцями та стопою опорної ноги). Різноманітні розтяжки, оберти та перегинання корпусу.

Тема 25. Основні рухи молдавських, італійських та польських танців на середині залу.

Вивчення основних рухів та комбінацій цих рухів на матеріалі молдавських, італійських та польських танців.

Тема 26. Музичне оформлення уроку народно-сценічного танцю.

Виховання музикальності майбутніх танцівників та викладачів народно-сценічного танцю. Відповідність музичних творів, відібраних викладачем та концертмейстером, за характером та стилем хореографічному матеріалу. Відповідність музичного матеріалу віковим особливостям сприйняття музики та особливостям створення художнього образу. Технічні засоби використання музичного матеріалу та порядок їхнього застосування.

Тема 27. Вправи біля станка третього року навчання в ускладнених комбінаціях.

Напівприсідання (demi-plié) та повні присідання (grand plié) з перегинаннями корпусу назад; повні присідання (grand plié) по І прямій позиції обличчям до станка з хвилеподібним перегинанням корпусу. Ковзання стопою по підлозі (battements tendus) у сторону, з виведенням на півпальці та поворотом ноги в закрите положення. Низькі, середні та високі каблучні вправи. Маленькі кидки (battements tendus jetés): маленькі наскрізні кидку по І відкритій позиції (balancoir) із зустрічним проковзуванням на опорній нозі в demi-plié; зустрічні кидки на 45° - «ножиці». «Вісімка» - кругові ковзання по підлозі (rond de jambe par terres) в координації з рухом рук. Напівприсідання на опорній нозі з наступним підніманням на півпальці в координації з рухом руки з поворотом коліна працюючої ноги із закритого положення у відкрите на 90° (battement fondu) у поєднанні з перегинаннями корпусу; з працюючою ногою зігнутою прямому положенні на 90° на півпальцях та в demi-plié - з нахилами та перегинаннями корпусу. Ковзання по нозі (passé) на 90° зі стрибком. Виступування іспанські zapateado в координації з рукою. «Чечітка» (double flic) – подвійні мазки півпальцями з ударом опорної ноги та акцентом від себе. Розгортання працюючої ноги (battement développé) зі стрибка з підігнутими ногами у відкритому положенні (вперед, у сторону, назад). Великі кидки (grand battement jeté): на півпальцях з падінням на працюючу ногу в V відкриту позицію з двома ударами стопою опорної ноги (півпальцями та стопою опорної ноги); півколом на всій стопі в координації з рухом рук та корпусу, з падінням на працюючу ногу в V відкриту позицію і двома ударами стопою опорної ноги (півпальцями та стопою опорної ноги); зі стрибком. Розтяжка «оберта» - назад в прямому положенні с наступним напівобертом та зупинкою на ребро каблука (чоловіча). Перегинання корпусу: назад по І та ІІ прямій позиції (спиною до станка); хвилеподібні перегинання корпусу «кільце» з grand plié по І прямій позиції лицем до станка. Різноманітні розтяжки, оберти та перегинання корпусу. Револьтат (лицем до станка) на 45° та 90° (чоловічий). Cabriole - стрибок (з кроку в перехресне положення) з ударом стопами на 90° у відкритому положенні с наступним відкриванням ноги у сторону. Різні port de bras.

Тема 28. Методика проведення заняття на середині зали третього року навчання.

Методичні засади проведення заняття на середині зали третього року навчання. Застосування вправ на середині залу з метою поглиблених ознайомлення студентів з особливостями стилю та характером танців різних народів світу, розвитку координації рухів всього тіла, техніки ніг, гнучкості корпусу, пластичності рук тощо.

Тема 29. Методика виконання вправ на середині залу на матеріалі циганських, іспанських, чеських, скандинаво-німецьких (німецьких, австрійських, ірландських та ін.) танців (за вибором викладача).

Різноманітні вправи для тулуба, рук, ніг, голови та рухи з ускладненою координацією, що вивчаються на середині залу в характері і манері народно-сценічного танцю. Вивчаються окремі елементи, танцювальні комбінації та композиції на матеріалі молдавських, італійських, польських, чеських,

скандинавсько-німецьких (німецьких, австрійських, ірландських та ін.) танців (за вибором викладача).

4 курс, VII семестр – денна форма
5 курс, IX семестр – заочна форма

Тема 30. Методика та основні принципи побудови навчальних комбінацій біля станка залежно від року навчання.

Основні принципи побудови комбінації біля станка залежно від року навчання. Основні завдання на які спрямована навчальна комбінація біля станка. Основні помилки при складанні комбінації біля станка та способи їх подолання. Робота з концертмейстером при складанні навчальної комбінації біля станка.

Тема 31. Створення студентами навчальних комбінацій біля станка залежно від року навчання.

Студенти на попередньо засвоєному та матеріалі вивченому за чотири роки створюють комбінації біля станка та вивчають їх у ході практичних та індивідуальних занять. Особлива увага акцентується на технічності виконання та методичній грамотності створених студентами комбінацій.

Тема 32. Методика та основні принципи побудови парного етюду на середині зали залежно від року навчання.

Принципи створення етюдів на середині зали. Основні правила підбору музичного матеріалу для створення етюдів на середині зали. Типові помилки при створенні етюдів та шляхи їх виправлення.

Тема 33. Створення студентами парного етюду на середині зали залежно від року навчання.

Створення масового парного етюду на основі матеріалу вивченого за чотири роки навчання етюд, що під час занять розучується на базі однокурсників. Акцентування уваги на технічності виконання та методичній грамотності створених студентами етюдів на середині зали.

Тематика практичних занять

Номер і назва теми дисципліни	Номер і назва теми практичних занять	Кількість годин		
		Денна форма навчання	Заочна форма навчання	
1 курс – денна форма				
1 курс, II семестр та 2 курс, III семестр – заочна форма				
Тема 1. Мета та завдання дисципліни «Теорія та методика викладання народно-сценічного танцю».	1. Предмет, мета, завдання курсу.	2	1	

Тема 2. Термінологія та основні принципи послідовності вправ біля станка в народно-сценічному танці.	2. Термінологія та основні принципи послідовності вправ біля станка в народно-сценічному танці.	2	1
Тема 3. Методика вивчення вправ біля станка першого року навчання.	3. Методика вивчення вправ біля станка першого року навчання.	2	1
Тема 4. Послідовність та зміст виконання вправ біля станка.	4. Послідовність та зміст виконання вправ біля станка.	1	1
	5. Позиції та положення рук та ніг в народно-сценічному танці. Правила переведення рук та ніг з позиції в позицію.	1	
Тема 5. Засвоєння вправ біля станка першого року навчання.	6. Вивчення зі студентами навчальних комбінацій у різних характерах: 1. Півприсідання (<i>demi-plié</i>) та глибокі присідання (<i>grand plié</i>): плавні та різкі. 2. Ковзання стопою по підлозі (<i>battements tendus</i>). 3. Маленькі кидки (<i>battements tendus jetés</i>).	2	1
	7. Вивчення зі студентами навчальних комбінацій у різних характерах: 1. Коло ногою по підлозі (<i>rond de jambe par terres</i>). 2. Повороти стопи одинарні (<i>pas tortillé</i>). 3. Напівприсідання на опорній нозі з поступовим поворотом коліна працюючої ноги із закритого положення у відкрите на 45° (<i>battement fondu</i>).	3	1

	<p>8. Вивчення зі студентами навчальних комбінацій у різних характерах:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ковзання по нозі (<i>passé</i>). 2. Вистукування іспанські (<i>zapateado</i>). 3. Піднімання ноги на 90° (<i>relevé lent</i>). 4. Розгортання працюючої ноги (<i>battement développé</i>) з одинарним ударом. 	2	
	<p>9. Вивчення зі студентами навчальних комбінацій у різних характерах:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Підготовка до чечітки (<i>flic-flac</i>) – мазки «від себе» і «до себе» півпальцями вільної стопи по підлозі. 2. Маленькі кидки від щиколотки з витягнутою стопою «віяло». 3. Великі кидки (<i>grand battement jeté</i>). 	3	
	<p>10. Вивчення зі студентами навчальних комбінацій у різних характерах:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Розтяжка. 2. Нахили та перегинання корпусу. 3. Підготовка до технічних вправ. 	2	
Тема 6. Особливості роботи на середині залу.	11. Особливості складання комбінацій на середині залу.	6	1
Тема 7. Особливості розвитку суглобів та різних груп м'язів при роботі біля станка.	12. Особливості роботи суглобово-зв'язкового апарату танцівника біля станка	2	1
Тема 8. Врахування перевантаження суглобів та різних груп м'язів при максимальному	13. Специфіка врахування перевантаження суглобів на заняттях народно-сценічного танцю	2	1

задіянні опорно-рухового апарату.			
Тема 9. Виконання ускладнених вправ біля станка першого року навчання	<p>14. Вивчення зі студентами навчальних комбінацій у різних характерах:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Півприсідання (<i>demi-plié</i>) та глибокі присідання (<i>grand plié</i>): плавні та різкі. 2. Ковзання стопою по підлозі (<i>battements tendus</i>) та підготовка до каблучної вправи. 3. Маленькі кидки (<i>battements tendus jetés</i>). 	2	1
	<p>15. Вивчення зі студентами навчальних комбінацій у різних характерах:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Коло ногою по підлозі (<i>rond de jambe par terres</i>) та маленьке коло ногою по підлозі (<i>rond de pied</i>). 2. Повороти стопи одинарні та подвійні (<i>pas tortillé</i>). 3. Напівприсідання на опорній нозі з поступовим поворотом коліна працюючої ноги із закритого положення у відкрите на 45° (<i>battement fondu</i>) та підготовка до <i>battement fondu</i> на 90°. 	2	1
	<p>16. Вивчення зі студентами навчальних комбінацій у різних характерах:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ковзання по нозі (<i>passé</i>). 2. Вистукування іспанські (<i>zapateado</i>). 3. Розгортання працюючої ноги (<i>battement développé</i>) з одинарним ударом. 	2	
	<p>17. Вивчення зі студентами навчальних комбінацій у різних характерах:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Підготовка до чечітки (<i>flic-flac</i>) – мазки «від себе» і «до себе» півпальцями вільної стопи 	2	

	<p>по підлозі.</p> <p>2. Маленькі кидки від щиколотки з витягнутою стопою «віяло».</p> <p>3. Великі кидки (grand battement jeté) з подвійним ударом опорної ноги.</p>		
	<p>18. Вивчення зі студентами навчальних комбінацій у різних характерах:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Розтяжка. 2. Нахили та перегинання корпусу. 3. Підготовка до технічних вправ. 	2	
Тема 10. Методика проведення заняття на середині залі першого року навчання.	19. Методичні засади проведення занять на середині залі першого року навчання.	2	1
Тема 11. Методика виконання вправ на середині залу на матеріалі українських, латвійських, естонських та литовських танців (за вибором викладача).	<p>20. Засвоєння та відпрацювання простих положень та рухів на середині залу на матеріалі українських, латвійських, естонських та литовських танців з наступним ускладненням</p> <p>21. Вивчення окремих елементів і невеликих танцювальних композицій на матеріалі українського, латвійського, естонського та литовського танців (за вибором викладача).</p>	4	1

2 курс – денна форма

2 курс, IV семестр та 3 курс, V семестр – заочна форма

Тема 12. Етапи еволюції характерного танцю на балетній сцені.	22. Аналіз історичних розбіжностей термінологічного визначення характерного та народно-сценічного танцю.	2	1
Тема 13. Основоположники методики викладання народно-сценічного	23. Ознайомлення з дослідженнями науковців стосовно методики викладання народно-сценічного танцю.	1	1

танцю. Створення перших програм з характерного та народно-сценічного танцю.	24. Причини виникнення дисципліни «Народно-сценічний танець». Формування навчальної дисципліни та її включення до навчальної програми хореографічних училищ. Створення та публікація перших програм для хореографічних училищ.	1	
Тема 14. Значення педагогічного досвіду майстрів народно-сценічного танцю.	25. Ознайомлення з творчістю майстрів народно-сценічного танцю.	2	1
Тема 15. Методика вивчення вправ біля станка другого року навчання.	26. Методика вивчення вправ біля станка другого року навчання. Ускладнення рухів біля станка додаванням роботи опорної ноги, корпусу та рухів рук.	2	2
Тема 16. Засвоєння вправ біля станка другого року навчання.	<p>27. Вивчення комбінацій біля станка в різних характерах (за вибором викладача):</p> <ol style="list-style-type: none"> Півприсідання (<i>demi-plié</i>) та глибокі присідання (<i>grand plié</i>) по I, II, IV та V відкритих та прямих позиціях. Ковзання стопою по підлозі (<i>battements tendus</i>) з ударом каблуком опорної ноги. Каблучні вправи. 	2	1
	<p>28. Вивчення комбінацій біля станка в різних характерах (за вибором викладача):</p> <ol style="list-style-type: none"> Маленькі кидки (<i>battements tendus jetés</i>): з ударом каблуком опорної ноги; з одним або декількома короткими ударами по підлозі носком чи ребром каблука (<i>pas piqué</i>). Коло ногою по підлозі (<i>rond de jambe par terres</i>). Повороти стопи подвійні (<i>pas tortillé</i>). 	3	1

	<p>29. Вивчення комбінацій біля станка в різних характерах (за вибором викладача):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Напівприсідання на опорній нозі з наступним підніманням на півпальці в координації з рухом руки з поворотом коліна працюючої ноги із закритого положення у відкрите на 45° та 90° (<i>battement fondu</i>). 2. Ковзання по нозі (<i>passé</i>) на 90°. 3. Вистукування іспанські <i>zapateado</i> в координації з рукою. 	2	
	<p>30. Вивчення комбінацій біля станка в різних характерах (за вибором викладача):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Чечітка» (<i>flic-flac</i>) – подвійні мазки півпальцями з підскоком. 2. Розгортання працюючої ноги (<i>battement développé</i>) плавні та різкі з подвійним ударом. 3. Великі кидки (<i>grand battement jeté</i>) з одинарним ударом працюючої ноги та підйомом на півпальці. 	3	
	<p>31. Вивчення комбінацій біля станка в різних характерах (за вибором викладача):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Розтяжка назад по I прямій позиції, перегинання корпусу, підготовка до складних технічних рухів. 2. Револьтат (<i>revoltate</i>). 	2	
Тема 17. Основні рухи на середині зали другого року навчання на матеріалі польського та угорського академічного танцю.	<p>32. Вивчення основних елементів та комбінацій рухів на матеріалі польського та угорського академічного танцю.</p>	6	1
Тема 18. Вправи біля станка другого року навчання в	<p>33. Вивчення комбінацій біля станка в різних характерах (за вибором викладача):</p>	2	1

ускладнених комбінаціях.	<p>1. Півприсідання (<i>demi-plié</i>) та глибокі присідання (<i>grand plié</i>) по I, II, IV та V відкритих та прямих позиціях.</p> <p>2. Ковзання стопою по підлозі (<i>battements tendus</i>) з ударом каблуком опорної ноги.</p> <p>3. Каблучні вправи.</p> <p>34. Вивчення комбінацій біля станка в різних характерах (за вибором викладача):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Маленькі кидки (<i>battements tendus jetés</i>): з ударом каблуком опорної ноги; з одним або декількома короткими ударами по підлозі носком чи ребром каблука (<i>pas piqué</i>). 2. Коло ногою по підлозі (<i>rond de jambe par terres</i>) з поворотом опорної ноги. 3. Повороти стопи подвійні (<i>pas tortillé</i>) з підйомом на <i>relevé</i>. <p>35. Вивчення комбінацій біля станка в різних характерах (за вибором викладача):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Напівприсідання на опорній нозі з наступним підніманням на півпальці в координації з рухом руки з поворотом коліна працюючої ноги із закритого положення у відкрите на 45° та 90° (<i>battement fondu</i>). 2. Ковзання по нозі (<i>passé</i>) на 90°. 3. Вистукування іспанські <i>zapateado</i> в координації з рукою. <p>36. Вивчення комбінацій біля станка в різних характерах (за вибором викладача):</p>	3	1
--------------------------	--	---	---

	<p>1. Чечітка» (flic-flac) – подвійні мазки півпальцями з підскоком.</p> <p>2. Розгортання працюючої ноги (battement développé) плавні та різкі з подвійним ударом.</p> <p>3. Великі кидки (grand battement jeté) з одинарним ударом працюючої ноги та підйомом на півпальці.</p>		
	<p>37. Вивчення комбінацій біля станка в різних характерах (за вибором викладача):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. «Штопор». 2. Револьтат (revoltate). 	2	
Тема 19. Методика проведення заняття на середині зали другого року навчання.	38. Методичні засади проведення занять на середині зали другого року навчання.	2	2
Тема 20. Методика виконання вправ на середині залу на матеріалі польських та угорських академічного і народного, єврейських, Латинської Америки, грецького танців (за вибором викладача).	39. Вивчення окремих елементів і танцювальних композицій на матеріалі польського та угорського академічного і народного, єврейського, Латинської Америки, грецького танців (за вибором викладача)	12	2
3 курс – денна форма			
3 курс, VI семестр та 4 курс, VII семестр – заочна форма			
Тема 21. Основні тенденції розвитку народно-сценічного танцю на сучасному етапі.	40. Тенденції розвитку сучасного народно-сценічного танцю.	2	1
Тема 22. Значення надбань національних культур для розвитку народно-сценічного	41. Розвиток народно-сценічного танцю під впливом національних культур	2	1

танцю на сучасному етапі.			
Тема 23. Методика вивчення вправ біля станка третього року навчання.	42. Методика вивчення вправ біля станка третього року навчання.	2	1
Тема 24. Засвоєння вправ біля станка третього року навчання.	<p>43. Вивчення комбінацій біля станка в різних характерах (за вибором викладача):</p> <p>1. Півприсідання (<i>demi-plié</i>) та глибокі присідання (<i>grand plié</i>) по I прямій позиції на півпальцях з поворотом колін.</p> <p>2. Ковзання стопою по підлозі (<i>battements tendus</i>) у сторону, з виведенням на півпальці та поворотом ноги в закрите положення.</p> <p>3. Низькі, середні та високі каблучні вправи.</p>	3	1
	<p>44. Вивчення комбінацій біля станка в різних характерах (за вибором викладача):</p> <p>1. Маленькі кидки (<i>battements tendus jetés</i>): маленькі наскрізні кидки по I відкритій позиції (<i>balancoir</i>) із зустрічним проковзуванням на опорній нозі в <i>demi-plié</i>; зустрічні кидки на 45° - «ножиці».</p> <p>2. «Вісімка» - кругові ковзання по підлозі (<i>rond de jambe par terres</i>).</p> <p>3. Напівприсідання на опорній нозі з наступним підніманням на півпальці в координації з рухом руки з поворотом коліна працюючої ноги із закритого положення у відкрите на 90° (<i>battement fondu</i>).</p>	3	1

	<p>45. Вивчення комбінацій біля станка в різних характерах (за вибором викладача):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ковзання по нозі (<i>passé</i>) на 90° з проковзуванням. 3. Вистукування іспанські <i>zapateado</i> в координації з рукою. 4. «Чечітка» (<i>flic-flac</i>) – подвійні мазки півпальцями з підскоком та акцентом до себе. 	3	
	<p>46. Вивчення комбінацій біля станка в різних характерах (за вибором викладача):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Розгортання працюючої ноги (<i>battement développé</i>) плавні та різкі з одночасним та наступним подвійним ударом опорної ноги на <i>demi-plié</i>. 2. Великі кидки (<i>grand battement jeté</i>): на півпальцях з падінням на працючу ногу в V відкриту позицію з двома ударами стопою опорної ноги (півпальцями та стопою опорної ноги); півколом на всій стопі в координації з рухом рук та корпусу, з падінням на працючу ногу в V відкриту позицію і двома ударами стопою опорної ноги (півпальцями та стопою опорної ноги). 3. Різноманітні розтяжки, оберти та перегинання корпусу 	3	
Тема 25. Основні рухи молдавських, італійських та польських танців на середині залу.	<p>47. Вивчення основних рухів та комбінацій рухів та етюдів молдавських, італійських та польських танців на середині залі.</p>	6	2
Тема 26. Музичне оформлення уроку народно-сценічного танцю.	<p>48. Відповідність музичних творів, відбраних викладачем та концертмейстером, за характером та стилем хореографічному матеріалу; віковим особливостям</p>	4	1

	сприйняття музики. Технічні засоби використання музичного матеріалу та порядок їхнього застосування.		
Тема 27. Вправи біля станка третього року навчання в ускладнених комбінаціях.	<p>49. Вивчення комбінацій біля станка в різних характерах (за вибором викладача):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Напівприсідання (<i>demi-plié</i>) та повні присідання (<i>grand plié</i>) з перегинаннями корпусу назад; повні присідання (<i>grand plié</i>) по I прямій позиції обличчям до станка з хвилеподібним перегинанням корпусу 2. Ковзання стопою по підлозі (<i>battements tendus</i>) у сторону, з виведенням на півпальці та поворотом ноги в закрите положення. 3. Низькі, середні та високі каблучні вправи. 	2	1
	<p>50. Вивчення комбінацій біля станка в різних характерах (за вибором викладача):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Маленькі кидки (<i>battements tendus jetés</i>): маленькі наскрізні кидку по I відкритій позиції (<i>balancoir</i>) із зустрічним проковзуванням на опорній нозі в <i>demi-plié</i>; зустрічні кидки на 45° - «ножиці». 2. «Вісімка» - кругові ковзання по підлозі (<i>rond de jambe par terres</i>) в координації з рухом рук. 3. Напівприсідання на опорній нозі з наступним підніманням на півпальці в координації з рухом руки з поворотом коліна працюючої ноги із закритого положення у відкрите на 90° (<i>battement fondu</i>); з працюючою ногою зігнутою пряму положенні на 90° на півпальцях та в <i>demi-plié</i> - з нахилами та перегинаннями корпусу. 	2	1

	<p>51. Вивчення комбінацій біля станка в різних характерах (за вибором викладача):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ковзання по нозі (<i>passé</i>) на 90° зі стрибком. 5. Вистукування іспанські <i>zapateado</i> в координації з рукою. 6. «Чечітка» (<i>double flic</i>) – подвійні мазки півпальцями з ударом опорної ноги та акцентом від себе. 	2	
	<p>52. Вивчення комбінацій біля станка в різних характерах (за вибором викладача):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Розгортання працюючої ноги (<i>battement développé</i>) зі стрибка з підігнутими ногами у відкритому положенні (вперед, у сторону, назад). 2. Великі кидки (<i>grand battement jeté</i>): на півпальцях з падінням на працюючу ногу в V відкриту позицію з двома ударами стопою опорної ноги (півпальцями та стопою опорної ноги); півколом на всій стопі в координації з рухом рук та корпусу, з падінням на працюючу ногу в V відкриту позицію і двома ударами стопою опорної ноги (півпальцями та стопою опорної ноги); зі стрибком. 3. Розтяжка «обертас» - назад в прямому положенні с наступним напівобертом та зупинкою на ребро каблука (чоловіча). 4. Перегинання корпусу: назад по I та II прямій позиції (спиною до станка); хвилеподібні перегинання корпусу «кільце» з <i>grand plié</i> 	4	

	<p>по I прямій позиції лицем до станка. Різноманітні розтяжки, оберти та перегинання корпусу.</p> <p>5. Револьтат (лицем до станка) на 45° та 90° (чоловічий).</p> <p>6. Cabriole - стрибок (з кроку в перехресне положення) з ударом стопами на 90° у відкритому положенні с наступним відкриванням ноги у сторону.</p> <p>7. Різні port de bras.</p>		
Тема 28. Методика проведення заняття на середині зали третього року навчання.	53. Методичні засади проведення занять на середині зали третього року навчання.	2	2
Тема 29. Методика виконання вправ на середині залу на матеріалі циганських, іспанських, чеських, скандинаво-німецьких (німецьких, австрійських, ірландських та ін.) танців (за вибором викладача).	54. Вивчення окремі елементи, танцювальні комбінації та композиції на матеріалі циганських, іспанських, чеських, скандинаво-німецьких (німецьких, австрійських, ірландських та ін.) танців (за вибором викладача).	12	2
4 курс, VII семестр – денна форма 5 курс, IX семестр – заочна форма			
Тема 30. Методика та основні принципи побудови навчальних комбінацій біля станка залежно від року навчання.	55. Методичні основи побудови комбінації біля станка	2	1
Тема 31. Створення студентами навчальних комбінацій біля станка залежно від року навчання.	56. Створення та вивчення на базі однокурсників студентами навчальних комбінацій біля станка залежно від року навчання	11	3
Тема 32. Методика та основні принципи	57. Методичні основи побудови парного етюду на середині зали	2	1

побудови парного етюду на середині залі залежно від року навчання.			
Тема 33. Створення студентами парного етюду на середині залі залежно від року навчання.	58. Створення та вивчення на базі однокурсників масового парного етюду створеного на основі матеріалу засвоєного за чотири роки навчання	11	3
Всього		182	50

Завдання для самостійної роботи студентів

Номер і назва теми дисципліни	Завдання	Кількість годин		
		Денна форма навчання	Заочна форма навчання	
1 курс – денна форма				
1 курс, II семестр та 2 курс, III семестр – заочна форма				
Тема 1. Мета та завдання дисципліни «Теорія та методика викладання народно-сценічного танцю».	1. Перегляд відеоматеріалів пов’язаних з розвитком народно-сценічного хореографічного мистецтва в різних країнах світу. Підготовка есе з приводу переглянутого матеріалу.	2	2	
Тема 2. Термінологія та основні принципи послідовності вправ біля станка в народно-сценічному танці.	2. Складання словника термінів з народно-сценічного танцю. 3. Опрацювання матеріалу стосовно основних педагогічних принципів, що використовуються на уроці народно-сценічного танцю	2 2	4 4	
Тема 3. Методика вивчення вправ біля станка першого року навчання.	4. Опрацювання матеріалу стосовно методики вивчення вправ біля станка першого року навчання.	4	8	
Тема 4. Послідовність та зміст виконання вправ біля станка.	5. Підготовка доповідей, рефератів та відеоматеріалів пов’язаних з розвитком народно-сценічного хореографічного мистецтва в різних країнах світу.	4	8	

Тема 5. Засвоєння вправ біля станка першого року навчання.	<p>6. Оволодіння студентами основними вправами біля станка першого року навчання. Відпрацювання виконання рухів:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Півприсідання (<i>demi-plié</i>) та глибокі присідання (<i>grand plié</i>): плавні та різкі. 2. Ковзання стопою по підлозі (<i>battements tendus</i>). 3. Маленькі кидки (<i>battements tendus jetés</i>) з одинарним ударом. 4. Коло ногою по підлозі (<i>rond de jambe par terres</i>). 5. Повороти стопи одинарні (<i>pas tortillé</i>). 6. Напівприсідання на опорній нозі з поступовим поворотом коліна працюючої ноги із закритого положення у відкрите на 45° (<i>battement fondu</i>). 7. Ковзання по нозі (<i>passé</i>). 8. Вистукування іспанські (<i>zapateado</i>). 9. Піднімання ноги на 90° (<i>relevé lent</i>). 10. Розгортання працюючої ноги (<i>battement développé</i>) з одинарним ударом. 11. Підготовка до чечітки (<i>flic-flac</i>) – мазки «від себе» і «до себе» півпальцями вільної стопи по підлозі. 12. Маленькі кидки від щиколотки з витягнутою стопою «віяло». 13. Великі кидки (<i>grand battement jeté</i>). 14. Розтяжка. 15. Нахили та перегинання корпусу. 16. Підготовка до технічних вправ. 	12	14
--	--	----	----

Тема 6. Особливості роботи на середині залу.	7. Опрацювання матеріалу стосовно основних педагогічних принципів, що використовуються на уроці народно-сценічного танцю. Оволодіння вправами на середині залу першого року навчання	6	8
Тема 7. Особливості розвитку суглобів та різних груп м'язів при роботі біля станка.	8. Підготовка доповідей на теми: особливості направленості вправ біля станка на відпрацювання техніки та сили ніг; групи рухів спрямовані на розвиток різних груп м'язів та зв'язок.	4	8
Тема 8. Врахування перевантаження суглобів та різних груп м'язів при максимальному задіянні опорно-рухового апарату.	9. Підготовка студентами доповідей які розкривають особливості врахування перевантаження суглобів та різних груп м'язів при максимальному задіянні опорно-рухового апарату; особливості побудови уроку народно-сценічного танцю з врахування специфіки роботи опорно-рухового апарату; специфіку попередження травматизму; особливості надання першої допомоги при травмуванні.	4	8
Тема 9. Виконання ускладнених вправ біля станка першого року навчання	10. Оволодіння студентами основними вправами біля станка першого року навчання в ускладнених комбінаціях: 1. Півприсідання (<i>demi-plié</i>) та глибокі присідання (<i>grand plié</i>): плавні та різкі. 2. Ковзання стопою по підлозі (<i>battements tendus</i>) та підготовки до каблучної вправи. 3. Маленькі кидки (<i>battements tendus jetés</i>) з подвійним ударом. 4. Коло ногою по підлозі (<i>rond de jambe par terres</i>). 5. Повороти стопи подвійні (<i>pas tortillé</i>).	10	16

	<p>6. Напівприсідання на опорній нозі з поступовим поворотом коліна працюючої ноги із закритого положення у відкрите на 45° (battement fondu) та підготовка до battement fondu на 90°</p> <p>7. Ковзання по нозі (passé).</p> <p>8. Вистукування іспанські (zapateado).</p> <p>9. Піднімання ноги на 90° (relevé lent).</p> <p>10. Розгортання працюючої ноги (battement développé) з одинарним ударом.</p> <p>11. Підготовка до чечітки (flic-flac) – мазки «від себе» і «до себе» півпальцями вільної стопи по підлозі.</p> <p>12. Маленькі кидки від щиколотки з витягнутою стопою «віяло».</p> <p>13. Великі кидки (grand battement jeté).</p> <p>14. Розтяжка.</p> <p>15. Нахили та перегинання корпусу.</p> <p>16. Підготовка до технічних вправ.</p>		
Тема 10. Методика проведення заняття на середині залу першого року навчання.	11. Опрацювання матеріалу стосовно методики вивчення вправ на середині залу першого року навчання.	4	8
Тема 11. Методика виконання вправ на середині залу на матеріалі українських, латвійських, естонських та литовських танців (за вибором викладача).	12. Засвоєння та відпрацювання простих положень та рухів на середині залу на матеріалі українських, латвійських, естонських та литовських танців з наступним ускладненням Вивчення окремих елементів і невеликих танцювальних композицій на матеріалі українського, латвійського, естонського та литовського танців (за вибором викладача).	10	16

<p style="text-align: center;">2 курс – денна форма</p> <p style="text-align: center;">2 курс, IV семестр та 3 курс, V семестр – заочна форма</p>				
Тема 12. Етапи еволюції характерного танцю на балетній сцені.	<p>13. Підготовка студентами рефератів та доповідей на теми:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Історія становлення та розвитку народного та народно-сценічного танцю як складової національної культури та виду мистецтва. 2. Розрізнення хореографічної лексики народного танцю. 3. Зв'язок народного танцю з музикою та іншими видами народного мистецтва. 4. Особливості становлення характерного танцю на балетній сцені. 	4	4	
Тема 13. Основоположники методики викладання народно-сценічного танцю. Створення перших програм з характерного та народно-сценічного танцю.	<p>14. Підготовка студентами доповідей на теми:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Основоположники методики викладання народно-сценічного танцю. 2. Особливості перших програм навчання з характерного та народно-сценічного танцю. 	2	4	
Тема 14. Значення педагогічного досвіду майстрів народно-сценічного танцю.	<p>15. Підготовка студентами доповідей на теми:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Особливості методики викладання народно-сценічного танцю різними викладачами та їхнє значення в подальшому становленні дисципліни. 2. Поповнення арсеналу рухів характерного танцю технічними елементами класичного танцю. 	2	6	
Тема 15. Методика вивчення вправ біля станка другого року навчання.	<p>16. Опрацювання матеріалу стосовно методики вивчення вправ біля станка другого року навчання.</p>	4	10	

Тема 16. Засвоєння вправ біля станка другого року навчання.	<p>17. Оволодіння студентами основними вправами біля станка другого року навчання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Півприсідання (<i>demi-plié</i>) та глибокі присідання (<i>grand plié</i>) по I, II, IV та V відкритих та прямих позиціях. 2. Ковзання стопою по підлозі (<i>battements tendus</i>) з ударом каблуком опорної ноги. 3. Каблучні вправи. 4. Маленькі кидки (<i>battements tendus jetés</i>): з ударом каблуком опорної ноги; з одним або декількома короткими ударами по підлозі носком чи ребром каблука (<i>pas piqué</i>). 5. Коло ногою по підлозі (<i>rond de jambe par terres</i>). 6. Повороти стопи подвійні (<i>pas tortillé</i>). 7. Напівприсідання на опорній нозі з наступним підніманням на півпальці в координації з рухом руки з поворотом коліна працюючої ноги із закритого положення у відкрите на 45° та 90° (<i>battement fondu</i>). 8. Ковзання по нозі (<i>passé</i>) на 90°. 9. Вистукування іспанські <i>zapateado</i> в координації з рукою. 10. Чечітка» (<i>flic-flac</i>) – подвійні мазки півпальцями з підскоком. 11. Розгортання працюючої ноги (<i>battement développé</i>) 	12	16
---	---	----	----

	<p>12. плавні та різкі з подвійним ударом.</p> <p>13. Великі кидки (grand battement jeté) з одинарним ударом працюючої ноги та підйомом на півпальці.</p> <p>14. Розтяжка назад по I прямій позиції, перегинання корпусу, підготовка до складних технічних рухів.</p> <p>15. Револьтат (revoltat).</p>		
Тема 17. Основні рухи на середині зали другого року навчання на матеріалі польського та угорського академічного танцю.	18. Опрацювання матеріалу стосовно методики вивчення вправ на середині залу на матеріалі польського та угорського академічного танцю другого року навчання.	10	16
Тема 18. Вправи біля станка другого року навчання в ускладнених комбінаціях.	<p>19. Оволодіння студентами ускладненими комбінаціями біля станка другого року навчання:</p> <p>1. Півприсідання (demi-plié) та глибокі присідання (grand plié) по I, II, IV та V відкритих та прямих позиціях.</p> <p>2. Ковзання стопою по підлозі (battements tendus) з ударом каблуком опорної ноги.</p> <p>3. Каблучні вправи.</p> <p>4. Маленькі кидки (battements tendus jetés): з ударом каблуком опорної ноги; з одним або декількома короткими ударами по підлозі носком чи ребром каблука (pas riqué).</p> <p>5. Коло ногою по підлозі (rond de jambe par terres).</p> <p>6. Повороти стопи подвійні (pas tortillé).</p>	12	16

	<p>7. Напівприсідання на опорній нозі з наступним підніманням на півпальці в координації з рухом руки з поворотом коліна працюючої ноги із закритого положення у відкрите на 45° та 90° (battement fondu).</p> <p>8. Ковзання по нозі (passé) на 90°.</p> <p>9. Вистукування іспанські zapateado в координації з рукою.</p> <p>10. «Чечітка» (flic-flac) – подвійні мазки півпальцями з підскоком.</p> <p>11. Розгортання працюючої ноги (battement développé) плавні та різкі з подвійним ударом.</p> <p>12. Великі кидки (grand battement jeté) з одинарним ударом працюючої ноги та підйомом на півпальці.</p> <p>13. Розтяжка назад по І прямій позиції, перегинання корпусу, підготовка до складних технічних рухів.</p> <p>14. Револьтат (revoltate).</p>		
Тема 19. Методика проведення заняття на середині зали другого року навчання.	20. Опрацювання матеріалу стосовно методики вивчення вправ на середині залу другого року навчання.	6	16
Тема 20. Методика виконання вправ на середині залу на матеріалі польських та угорських академічного і народного, єврейських, Латинської Америки, грецького танців (за вибором викладача).	21. Оволодіння студентами вправ на середині залу на матеріалі польських та угорських академічного і народного, єврейських, Латинської Америки, грецького танців (за вибором викладача).	12	16

З курс – денна форма 3 курс, VI семестр та 4 курс, VII семестр – заочна форма				
Тема 21. Основні тенденції розвитку народно-сценічного танцю на сучасному етапі.	22. Підготовка студентами презентацій на теми: 1. Особливості розвитку характерного танцю на сучасній балетній сцені. 2. Специфіка розвитку народно-сценічного танцю у ансамблях народного танцю. 3. Основні завдання ансамблів народного танцю на сучасному етапі.	4		4
Тема 22. Значення надбань національних культур для розвитку народно-сценічного танцю на сучасному етапі.	23. Підготовка студентами доповідей на теми: 1. Національні особливості танців кожного народу. 2. Видозмінювання танців з покоління в покоління. 3. Народний танець як основа професійного хореографічного мистецтва.	4		6
Тема 23. Методика вивчення вправ біля станка третього року навчання.	24. Опрацювання матеріалу стосовно методики вивчення вправ біля станка третього року навчання.	4		6
Тема 24. Засвоєння вправ біля станка третього року навчання.	25. Оволодіння студентами основними вправами біля станка третього року навчання: 1. Півприсідання (demi-plié) та глибокі присідання (grand plié) по I прямій позиції на півпальцях з поворотом колін. 2. Ковзання стопою по підлозі (battements tendus) у сторону, з виведенням на півпальці та поворотом ноги в закрите положення. 3. Низькі, середні та високі каблучні вправи. Маленькі кидки (battements tendus jetés): маленькі насірізні кидку по I відкритій позиції (balancoir) із зустрічним проковзуванням на опорній нозі	12		16

	<p>в demi-plié; зустрічні кидки на 45° - «ножиці».</p> <p>2. «Вісімка» - кругові ковзання по підлозі (rond de jambe par terres).</p> <p>3. Напівприсідання на опорній нозі з наступним підніманням на півпальці в координації з рухом руки з поворотом коліна працюючої ноги із закритого положення у відкрите на 90° (battement fondu).</p> <p>Ковзання по нозі (passé) на 90° з проковзуванням.</p> <p>3. Вистукування іспанські zapateado в координації з рукою.</p> <p>4. «Чечітка» (flic-flac) – подвійні мазки півпальцями з підскоком та акцентом до себе.</p> <p>5. Розгортання працюючої ноги (battement développé) плавні та різкі з одночасним та наступним подвійним ударом опорної ноги на demi-plié.</p> <p>6. Великі кидки (grand battement jeté): на півпальцях з падінням на працючу ногу в V відкриту позицію з двома ударами стопою опорної ноги (півпальцями та стопою опорної ноги); півколом на всій стопі в координації з рухом рук та корпусу, з падінням на працючу ногу в V відкриту позицію і двома ударами стопою опорної ноги (півпальцями та стопою опорної ноги).</p> <p>7. Різноманітні розтяжки, оберти та перегинання корпусу</p>		
Тема 25. Основні рухи молдавських, італійських та польських танців на середині залу.	<p>26. Опрацювання матеріалу стосовно методики вивчення вправ на середині залу на матеріалі молдавських, італійських та польських танців.</p>	8	14

Тема 26. Музичне оформлення уроку народно-сценічного танцю	27. Підбір та апробація музичного матеріалу для заняття народно-сценічного танцю з врахуванням усіх вимог.	6	12
Тема 27. Вправи біля станка третього року навчання в ускладнених комбінаціях.	<p>28. Опрацювання матеріалу стосовно методики вивчення вправ біля станка третього року навчання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Напівприсідання (<i>demi-plié</i>) та повні присідання (<i>grand plié</i>) з перегинаннями корпусу назад; повні присідання (<i>grand plié</i>) по I прямій позиції обличчям до станка з хвилеподібним перегинанням корпусу 2. Ковзання стопою по підлозі (<i>battements tendus</i>) у сторону, з виведенням на півпальці та поворотом ноги в закрите положення. 3. Низькі, середні та високі каблучні вправи. Маленькі кидки (<i>battements tendus jetés</i>): маленькі наскрізні кидку по I відкритій позиції (<i>balancoir</i>) із зустрічним проковзуванням на опорній нозі в <i>demi-plié</i>; зустрічні кидки на 45° - «ножиці». 4. «Вісімка» - кругові ковзання по підлозі (<i>rond de jambe par terres</i>) в координації з рухом рук. 5. Напівприсідання на опорній нозі з наступним підніманням на півпальці в координації з рухом руки з поворотом коліна працюючої ноги із закритого положення у відкрите на 90° (<i>battement fondu</i>); з працюючою ногою зігнутою пряму положенні на 90° на півпальцях та в <i>demi-plié</i> - з нахилами та перегинаннями 	12	16

	<p>корпусу. Ковзання по нозі (<i>passé</i>) на 90° зі стрибком.</p> <p>6. Вистукування іспанські <i>zapateado</i> в координації з рукою.</p> <p>7. «Чечітка» (<i>double flic</i>) – подвійні мазки півпальцями з ударом опорної ноги та акцентом від себе. Розгортання працюючої ноги (<i>battement développé</i>) зі стрибка з підігнутими ногами у відкритому положенні (вперед, у сторону, назад).</p> <p>8. Великі кидки (<i>grand battement jeté</i>): на півпальцях з падінням на працюючу ногу в V відкриту позицію з двома ударами стопою опорної ноги (півпальцями та стопою опорної ноги); півколом на всій стопі в координації з рухом рук та корпусу, з падінням на працюючу ногу в V відкриту позицію і двома ударами стопою опорної ноги (півпальцями та стопою опорної ноги); зі стрибком.</p> <p>9. Розтяжка «обертає» - назад в прямому положенні с наступним напівобертом та зупинкою на ребро каблука (чоловіча).</p> <p>10. Перегинання корпусу: назад по I та II прямій позиції (спиною до станка); хвилеподібні перегинання корпусу «кільце» з <i>grand plié</i> по I прямій позиції лицем до станка. Різноманітні розтяжки, оберти та перегинання корпусу.</p> <p>11. Револьтат (лицем до станка) на 45° та 90° (чоловічий).</p> <p>12. <i>Cabriole</i> - стрибок (з кроку в перехресне положення) з ударом стопами на 90° у відкритому положенні с</p>	
--	--	--

	<p>наступним відкриванням ноги у сторону.</p> <p>13. Різні port de bras.</p>		
Тема 28. Методика проведення заняття на середині залу третього року навчання.	29. Опрацювання матеріалу стосовно методики вивчення вправ на середині залу третього року навчання.	4	14
Тема 29. Методика виконання вправ на середині залу на матеріалі циганських, іспанських, чеських, скандинаво-німецьких (німецьких, австрійських, ірландських та ін.) танців (за вибором викладача).	30. Оволодіння студентами вправ на середині залу на матеріалі циганських, іспанських, чеських, скандинаво-німецьких (німецьких, австрійських, ірландських та ін.) танців (за вибором викладача).	10	16
4 курс, VII семестр – денна форма			
5 курс, IX семестр – заочна форма			
Тема 30. Методика та основні принципи побудови навчальних комбінацій біля станка залежно від року навчання.	<p>31. Підготовка рефератів та доповідей на теми:</p> <ol style="list-style-type: none"> Основні принципи побудови комбінації біля станка залежно від року навчання. Основні завдання на які спрямована навчальна комбінація біля станка. Основні помилки при складанні комбінації біля станка та способи їх подолання. Робота з концертмейстером при складанні навчальної комбінації біля станка. 	4	6
Тема 31. Створення студентами навчальних комбінацій біля станка залежно від року навчання.	32. Студенти на попередньо засвоєному та попередньо вивченому матеріалі створюють комбінації біля станка. Особлива увага акцентується на технічності виконання та методичній створених грамотності комбінацій.	12	20

Тема 32. Методика та основні принципи побудови парного етюду на середині зали залежно від року навчання.	33. Підготовка рефератів та доповідей на теми: 1. Принципи створення етюдів на середині зали. 2. Основні правила підбору музичного матеріалу для створення етюдів на середині зали. 3. Типові помилки при створенні етюдів та шляхи їх виправлення.	4	6
Тема 33. Створення студентами парного етюду на середині зали залежно від року навчання.	34. Створення масового парного етюду на основі матеріалу вивченого за чотири роки навчання етюд, що під час занять розучується на базі однокурсників. Акцентування уваги на технічності виконання та методичній грамотності створених студентами етюдів на середині залу.	12	20
Всього		224	364

Очікувані результати навчання з дисципліни: формування визначених освітньо-професійною програмою загальних та фахових компетентностей спрямованих на виконавську та педагогічну діяльність у сфері хореографічного мистецтва та зокрема народно-сценічного танцю завдяки:

знанням: історії становлення і розвитку народно-сценічного танцю; термінології народно-сценічного танцю; особливостей використання засобів виразності народно-сценічного танцю для вирішення професійних та педагогічних задач; техніки виконання народно-сценічного танцю, манери виконання, особливостей стилю; принципів та правил складання навчальних комбінацій, етюдів та танцювальних композицій характерного танцю; правил підбору музичного супроводу до уроків народно-сценічного танцю; теорії та методики викладання народно-сценічного танцю;

вмінням: визначати та розрізняти різні етапи становлення та розвитку народно-сценічного танцю; застосовувати термінологію народно-сценічного танцю у професійній діяльності; використовувати виконавські та педагогічні навички під час занять та у ході викладання народно-сценічного танцю; правильно відтворювати техніку, стиль та манеру виконання народно-сценічного танцю; правильно та логічно комбінувати хореографічні елементи і створювати на їх основі навчальні комбінації, етюди та танцювальні композиції характерного танцю; самостійно працювати над підбором музичного супроводу до уроку; творчо реалізовувати набуті знання, уміння та навички у подальшій професійній (виконавській та педагогічній) діяльності

Перелік програмних результатів навчання, яких досягають під час вивчення навчальної дисципліни «Теорія та методика викладання народно-сценічного танцю» відповідно до освітньо-професійної програми «Хореографія» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальність 024 – Хореографія

Шифр	Програмні результати навчання
ПРН 1	Визначати взаємозв'язок цінностей громадянського суспільства із концепцією сталого розвитку України.
ПРН 2	Розуміти моральні норми і принципи та вміти примножувати культурні, наукові цінності і досягнення суспільства в процесі діяльності.
ПРН 3	Вільно спілкуватись державною мовою усно і письмово з професійних та ділових питань.
ПРН 4	Володіти іноземною мовою в обсязі, необхідному для спілкування в соціально-побутовій та професійній сferах.
ПРН 5	Аналізувати проблеми безпеки життедіяльності людини у професійній сфері, мати навички їх попередження, вирішення та надання першої допомоги.
ПРН 6	Розуміти роль культури і мистецтва в розвитку суспільних взаємовідносин.
ПРН 7	Знати і розуміти історію мистецтв на рівні, необхідному для застосування виражально-зображеніх засобів відповідно до стилю, виду, жанру хореографічного проекту.
ПРН 8	Розуміти хореографію як мистецький феномен, розрізняти основні тенденції її розвитку, класифіковати види, напрями, стилі хореографії.
ПРН 9	Володіти термінологією хореографічного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.
ПРН 10	Розуміти хореографію як засіб ствердження національної самосвідомості та ідентичності.
ПРН 11	Використовувати інноваційні технології, оптимальні засоби, методики, спрямовані на удосконалення професійної діяльності, підвищення особистісного рівня володіння фахом.
ПРН 12	Сприймати інформацію, творчо її переосмислювати та застосовувати в процесі виробничої діяльності.
ПРН 13	Володіти базовими принципами стратегій вітчизняного хореографічного мистецтва щодо культурної спадщини.
ПРН 14	Володіти принципами створення хореографічного твору, реалізуючи практичне втілення творчого задуму відповідно до особистісних якостей автора
ПРН 15	Демонструвати володіння традиційними та інноваційними методиками викладання фахових дисциплін.
ПРН 16	Аналізувати результати педагогічної, асистентсько-балетмейстерської, виконавської, організаційної діяльності.

ПРН 17	Володіти методикою викладання фахових дисциплін, реалізовувати теоретичні знання в практичній діяльності відповідно до конкретних виробничих обставин.
ПРН 18	Знаходити оптимальні підходи до формування і розвитку творчої особистості.
ПРН 19	Знаходити оптимальні виконавські прийоми для втілення хореографічного образу
ПРН 20	Вдосконалювати виконавські навички і прийоми в процесі підготовки та участі у фестивалях і конкурсах.
ПРН 21	Розвивати комунікативні навички, креативну і позитивну атмосферу в колективі.
ПРН 22	Мати навички управління мистецькими проектами, зокрема, здійснювати оцінки собівартості мистецького проекту, визначати потрібні ресурси, планувати основні роботи.
ПРН 23	Мати навички викладацької, балетмейстерської та репетиційної діяльності у галузі хореографічного мистецтва в закладах фізичного виховання і спорту та володіти принципами створення композиції для певного виду спорту з елементами хореографії, реалізуючи практичне втілення творчого задуму виходячи з особливостей оцінювання певного виду спорту.
ПРН 24	Знати і розуміти роль музики в хореографічному мистецтві, володіти музично-теоретичними поняттями, аналізувати основні етапи, виявляти закономірності історичного розвитку музичного мистецтва, його стильові особливості, жанри та форми музичних творів і використовувати навички аналізу та підбору музичного матеріалу для здійснення виконавської, педагогічної та балетмейстерської діяльності в різних напрямках хореографії.

Порядок оцінювання результатів навчання з дисципліни

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни формується з урахуванням результатів поточного контролю та екзамену.

Протягом семестру здобувач вищої освіти може отримати максимальну кількість балів – 100 як суму балів за результатами поточного контролю на практичних (семінарських, лабораторних) заняттях та під час консультацій науково-педагогічних працівників з тем, на які не передбачено аудиторних годин.

Лектор під час завершення лекції з теми дисципліни знайомить здобувачів вищої освіти з відповідними завданнями для самостійної роботи та темами практичних занять.

Перед початком практичного (семінарського, лабораторного) заняття науково-педагогічний працівник ознайомлює здобувачів вищої освіти із формами поточного контролю, які будуть застосовуватись, і кількістю балів, які вони можуть отримати. Під час завершення кожного заняття кожному

присутньому здобувачу вищої освіти оголошується кількість отриманих ним балів.

Здобувач вищої освіти, який протягом семестру отримав менше 34 балів, до заліку/екзамену не допускається, і може в установленому порядку пройти повторне вивчення цієї дисципліни.

Заліки/екзамени проводяться у порядку, визначеному у Положенні про організацію освітнього процесу в університеті.

Використовується такий розподіл балів, які може отримати студент за тему:

Номер і назва теми дисципліни	Форма поточного контролю	Kількість балів	
		Денна форма навчання	
1 курс, I семестр – денна форма			
1 курс, II семестр – заочна форма			
Тема 1. Мета та завдання дисципліни «Теорія та методика викладання народно-сценічного танцю».	Перевірка есе Експрес опитування.	5	
Тема 2. Термінологія та основні принципи послідовності вправ біля станка в народно-сценічному танці.	Перевірка словника термінів з народно-сценічного танцю. Опитування стосовно принципів послідовності вправ	10	
Тема 3. Методика вивчення вправ біля станка першого року навчання.	Опитування матеріалу стосовно методики вивчення вправ біля станка першого року навчання.	10	
Тема 4. Послідовність та зміст виконання вправ біля станка.	Перевірка рефератів/доповідей/есе Експрес опитування	5	
Тема 5. Засвоєння вправ біля станка першого року навчання.	Експрес опитування Практичний показ	50	
Тема 6. Особливості роботи на середині залу	Експрес опитування Практичний показ	20	
Всього		100	
1 курс, II семестр – денна форма			
2 курс, III семестр – заочна форма			
Тема 7. Особливості розвитку суглобів та різних груп м'язів при роботі біля станка.	Перевірка доповідей Експрес опитування	5	
Тема 8. Врахування перевантаження суглобів та різних груп м'язів при	Перевірка доповідей Експрес опитування	5	

максимальному задіянні опорно-рухового апарату.		
Тема 9. Виконання ускладнених вправ біля станка першого року навчання	Експрес опитування Практичний показ	30
Тема 10. Методика проведення заняття на середині зали першого року навчання.	Експрес опитування	15
Тема 11. Методика виконання вправ на середині залу на матеріалі українських, латвійських, естонських та литовських танців (за вибором викладача).	Експрес опитування Практичний показ	45
Всього		100
2 курс, III семестр – денна форма 2 курс, IV семестр – заочна форма		
Тема 12. Етапи еволюції характерного танцю на балетній сцені.	Перевірка рефератів, доповідей Експрес опитування	5
Тема 13. Основоположники методики викладання народно-сценічного танцю. Створення перших програм з характерного та народно-сценічного танцю.	Перевірка доповідей Експрес опитування	5
Тема 14. Значення педагогічного досвіду майстрів народно-сценічного танцю.	Перевірка доповідей Експрес опитування	5
Тема 15. Методика вивчення вправ біля станка другого року навчання.	Експрес опитування	5
Тема 16. Засвоєння вправ біля станка другого року навчання.	Практичний показ Експрес опитування	50
Тема 17. Основні рухи на середині зали другого року навчання на матеріалі польського та угорського академічного танцю.	Практичний показ Експрес опитування	30
Всього		100
2 курс, IV семестр – денна форма 3 курс, V семестр – заочно форма		
Тема 18. Вправи біля станка другого року навчання в ускладнених комбінаціях.	Експрес опитування Практичне виконання	40

Тема 19. Методика проведення заняття на середині зали другого року навчання.	Експрес опитування	10
Тема 20. Методика виконання вправ на середині залу на матеріалі польських та угорських академічного і народного, єврейських, Латинської Америки, грецького танців (за вибором викладача).	Практичний показ Експрес опитування	50
Всього		100
3 курс, V семестр – денна форма 3 курс, VI семестр – заочна форма		
Тема 21. Основні тенденції розвитку народно-сценічного танцю на сучасному етапі.	Перевірка презентацій Експрес опитування	5
Тема 22. Значення надбань національних культур для розвитку народно-сценічного танцю на сучасному етапі.	Експрес опитування	5
Тема 23. Методика вивчення вправ біля станка третього року навчання	Експрес опитування	5
Тема 24. Засвоєння вправ біля станка третього року навчання.	Експрес опитування Практичний показ	65
Тема 25. Основні рухи молдавських, італійських та польських танців на середині залу.	Експрес опитування Практичний показ	20
Всього		100
3 курс, VI семестр – денна форма 4 курс, VII семестр – заочна форма		
Тема 26. Музичне оформлення уроку народно-сценічного танцю	Перевірка правильності підбору студентами музичного супроводу до уроку	15
Тема 27. Вправи біля станка третього року навчання в ускладнених комбінаціях.	Експрес опитування Практичний показ	30
Тема 28. Методика проведення заняття на середині зали третього року навчання.	Експрес опитування	10

Тема 29. Методика виконання вправ на середині залу на матеріалі циганських, іспанських, чеських, скандинаво-німецьких (німецьких, австрійських, ірландських та ін.) та танців Кавказького регіону танців (за вибором викладача).	Експрес опитування Практичний показ	45
Всього		100
4 курс, VII семестр – денна форма		
5 курс, IX семестр – заочна форма		
Тема 30. Методика та основні принципи побудови навчальних комбінацій біля станка залежно від року навчання	Перевірка рефератів або доповідей Експрес опитування	10
Тема 31. Створення студентами навчальних комбінацій біля станка залежно від року навчання.	Перевірка складених комбінацій. Практичний показ	40
Тема 32. Методика та основні принципи побудови парного етюду на середині залі залежно від року навчання.	Перевірка рефератів або доповідей Експрес опитування	10
Тема 33. Створення студентами парного етюду на середині залі залежно від року навчання.	Перевірка складених комбінацій. Практичний показ	40
Всього		100

**Основні і допоміжні джерела для вивчення курсу:
Основні інформаційні джерела**

1. Авраменко В. Українські національні танки, музика і стрій: кн. 1 та 2. Голівуд; Нью Йорк; Вінніпег; К.; Л., 1947. 80 с.
2. Боримська Г. В. Самоцвіти Українського танцю. К.: Мистецтво, 1974. 136 с.
3. Василенко К. Ю. Лексика українського народно-сценічного танцю. 3-те вид. К.: Мистецтво, 1996. 496 с.: іл. – ISBN 5-7715-0440-8.
4. Василенко К. Ю. Український танець: Підручник. К.: ІПК ПК, 1997. 282 с. – ISBN 966-7194-45-0.
5. Верховинець В. М. Теорія українського народного танцю. 5-те вид., доп. К. : Муз. Україна, 1990. 150 с.

6. Володько В. Ф. Методика викладання народно-сценічного танцю. Частина третя. Навчально-методичний посібник. К.: ДАККіМ, 2004. 113 с. – ISBN 966-7435-61-X.
7. Гарасимчук Р. Народні танці українців Карпат. Кн.1. Гуцульські танці. Упоряд. Павлюк С., Яблонська В. Л.: Ін-т народознавства НАН України, 2008. 608 с. – ISBN 978-966-02-5088-8.
8. Гарасимчук Р. Народні танці українців Карпат. Кн.2. Бойківські і лемківські танці. Упоряд. Павлюк С., Яблонська В. Л.: Ін-т народознавства НАН України, 2008. 320 с. – ISBN 978-966-02-5089-5.
9. Гуменюк А. І. Народне хореографічне мистецтво України. К.: Вид. АН УРСР, 1963. 235 с.
10. Зайцев Є. Основи народно-сценічного танцю (ІІ частина). К., 1976.
11. Зайцев Є. В., Колесниченко Ю. В. Основи народно-сценічного танцю. Навчальний посібник для вищих навчальних закладів культури і мистецтв I–IV рівнів акредитації. Видання друге, допрацьоване і доповнене. Вінниця: НОВА КНИГА, 2007. 416 с.
12. Зайцев Є. Основи народно-сценічного танцю (І частина). К., 1975.
13. Зубатов С. Л. Методика викладання українського народного танцю: підручник. Київ: Видавництво Ліра-К, 2017. 376 с.
14. Кіптілова Н. Навчально-методичні вказівки для вивчення основ теорії та методики викладання вправ біля опори екзерсису народно-сценічного танцю з курсу «Теорія та методика викладання народно-сценічного танцю». Львів: ЛНУ ім. Івана Франка, кафедра режисури та хореографії, 2021. 28 с.
15. Козинко Л.Л. Архетипи української культури в балетмейстерській спадщині Павла Вірського. Танцювальні студії: Науковий журнал. Том 6, № 1, 2023. К.: Видавничий центр КНУКіМ, 2023. С. 8-19.
16. Козинко Л.Л. Особливості викладання народно-сценічного танцю в ЗВО фізичного виховання та спорту. Теорія та методика фізичного виховання і спорту: Науково-теоретичний журнал. № 4, 2021. К.: НУФВСУ, 2021. С. 65-71.
17. Козинко Л.Л. Термінологія українського танцю в дослідженнях В. Верховинця, В. Авраменка та А. Гуменюка. Танцювальні студії, 6 (2), 2023. К.: Видавничий центр КНУКіМ, 2023. С.145-154.
18. Козинко Л.Л. Український танець «Гопак»: від зародження до сучасної сценічної практики виконання. Танцювальні студії: Науковий журнал. Том 5, № 1, 2022. К.: Видавничий центр КНУКіМ, 2022 р. С. 17-28.
19. Козинко Л.Л. Формування художньо-аналітичних умінь студентів-хореографів ВНЗ на прикладі аналізу хороводів. Вісник Черкаського університету. Серія: педагогічні науки. Черкаси, 2015. № 34 (367). С. 63-70.
20. Теорія і методика народно-сценічного танцю: навч.-метод. посіб. / упор.: С. В. Куценко. – Умань: ФОП Жовтий О. О., 2015. – 438 с.
21. Лісовська Ніна Юріївна. Теорія та методика народно-сценічного танцю: навчально-методичний посібник для студентів спеціальностей: 024 Хореографія; 014 Середня освіта. Хореографія. 2 – вид. доповнене. Одеса: ПНПУ імені К.Д. Ушинського, 2021. 178 с.
22. Литвиненко В. А. Зразки народної хореографії: Підручник К.: Альтерпрес, 2007. 468 с.

23. Методика викладання народно-сценічного танцю. Частина друга. Навчально-методичний посібник. К.: ДАККiМ, 2003. 123 с.
24. Методика викладання народно-сценічного танцю. Частина перша. Навчально-методичний посібник. К.: ДАККiМ, 2002. 80 с.
25. Мистецтво балетмейстера в народно-сценічній хореографії: Навчально-методичний посібник для вищих навчальних закладів культури і мистецтв України. Упор. В. Т. Шевченко. К.: ДАККiМ, 2006. 184 с. іл., нот.
26. Нариси до історії українського народного танцю: Практичний матеріал для вчителів загальноосвітніх шкіл, шкіл нового типу та керівників гуртків позашкільних закладів. Укл. В. К. Купленник. К.: ІЗМН, 1997. 63 с.

Допоміжні інформаційні джерела

1. Березова Г. О. Класичний танець у дитячих хореографічних колективах. К.: Музична Україна, 1977. 272 с.
2. Загайкевич М. П. Драматургія балету. К.: Наукова думка, 1978. 260 с.
3. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник. 4-е вид. К.: Альтерпрес, 2011. 324 с.: іл